

Dawn Bowden AS

Dirprwy Weinidog y Celfyddydau, Chwaraeon a Thwristiaeth

Llywodraeth Cymru

19 Chwefror 2024

Effaith gostyngiadau yn y gyllideb ar gyrff hyd braich

Annwyl Dawn

Yn ein cyfarfod ar 8 Chwefror 2024, buom yn ystyried **llythyr** gan aelodau o Undeb y Gwasanaethau Cyhoeddus a Masnachol yn Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru oedd yn ymwneud â gostyngiadau arfaethedig yn y gyllideb ar gyfer 2024-25. Rydym yn ysgrifennu atoch i amlinellu pryderon cynyddol sydd gennym am effaith debygol y gallai gostyngiadau yn y gyllideb ei chael ar gyrff hyd braich.

Fe wnaethom nodi yn ein **hadroddiad ar Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2024-25**, er ein bod yn derbyn y penderfyniadau eithriadol o anodd sy'n wynebu Llywodraeth Cymru, rydym, fodd bynnag, yn teimlo fod yn rhaid i Lywodraeth Cymru flaenoriaethu gwariant mewn rhai o feysydd y portffolio hwn. Fe wnaethom hefyd godi pryderon gyda'r llywodraeth am yr amserlen ar gyfer prosesau diswyddo y gallai fod angen eu cynnal nawr gan gyrff hyd braich o fewn eich cylch gwaith gweinidogol. Nodwyd gennym:

Ni ellir rhuthro unrhyw brosesau diswyddo. Mae'n rhaid ymgymryd â phrosesau o'r fath yn ddiwyd, yn gyson ar draws gwahanol gyrff hyd braich, yn briodol er mwyn ystyried llesiant y staff, ac yn gywir.

Yn unol â'r drefn reolaidd ar gyfer craffu ar y Gyllideb Ddrafft, byddwn yn ystyried eich ymateb i'r pwyntiau hyn, ac eraill, maes o law pan fyddwn yn derbyn eich ymateb ffurfiol i'n hadroddiad. Ers i ni gyhoeddi'r adroddiad hwnnw, fodd bynnag, mae rhagor o wybodaeth am effaith bosibl y toriadau hyn wedi dod i'n sylw, felly rydym nawr yn dymuno gofyn am ragor o wybodaeth, a sicrwydd gennych ynghylch y penderfyniadau i leihau cyllidebau refeniw ar gyfer cyrff hyd braich.

Rydym yn ymwybodol y gofynnwyd i rai cyrff hyd braich a ariennir gan eich adran “ystyried” neu gynllunio ar gyfer gostyngiadau llawer mwy o ran cyllideb refeniw na'r rhai a amlinellwyd yn y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2024-25. Rydym yn bryderus iawn y gallai hyn olygu ei bod yn bosibl y gofynnir i'r cyrff hyn wneud lefel debyg o ostyngiad yn 2025-26 i'r hyn sydd ganddynt yng Nghyllideb Ddrafft 2024-25. Pe gofynnir i gyrff hyd braich wneud lefelau tebyg o doriadau mewn blynyddoedd olynol, byddem yn ofni'n ddirfawr am eu dyfodol.

Felly hoffem wybod:

1. Beth yw lefel y gostyngiadau yn y gyllideb y gofynnwyd i gyrff hyd braich yn eich cylch gwaith gynllunio ar eu cyfer tra bod swyddogion yn paratoi'r Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2024-25.
2. Pa wybodaeth y gwnaeth eich swyddogion gais amdani gan gyrff hyd braich i lywio'r gostyngiadau yn y gyllideb a amlinellwyd yn y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2024-25.
3. Pa sicrwydd y gallwch chi ei roi i ni bod lefel y gostyngiadau arfaethedig ar gyfer 2024-25 yn ostyngiad “un tro” i'r cyrff o fewn eich cylch gwaith gweinidogol, ac nid yn gam cyntaf mewn proses “ddwy flynedd” o doriad.

Byddem yn ddiolchgar pe gallech ddarparu'r wybodaeth uchod ar wahân ar gyfer y cyrff hyd braich canlynol:

- Chwaraeon Cymru
- Llyfrgell Genedlaethol Cymru
- Amgueddfa Cymru
- Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru
- Cyngor Llyfrau Cymru

Gwyddom fod gostyngiadau i gyllideb 2024-25 yn cael effaith sylweddol ar weithrediad y cyrff hyd braich hyn o ddydd i ddydd. Mae llawer yn gorfod ailystyried y gwasanaethau y gallant eu darparu, ac yn gorfod ystyried lleihau costau gweithredu drwy leihau lefelau staffio. Rydym yn cydnabod y byddai ailstrwythuro mor helaeth, a'r diswyddiadau staff a fyddai'n anochel yn dilyn, yn peri pryder mawr i bawb o dan sylw ac y byddai effaith y diswyddiadau hyn yn parhau i gael ei theimlo am beth amser. Rydym yn ymwybodol eich bod wedi ymrwmo i ailedrych ar lythyrau cylch gwaith y sefydliadau hyn yng ngoleuni'r gostyngiadau arfaethedig i'w cyllideb. Pe bai lefelau tebyg o ostyngiadau i'r gyllideb yn cael eu cyflwyno y flwyddyn nesaf rydym yn ofni y byddai'r cyrff hyn yn cael eu hansefydlogi eto. Byddai hon yn sefyllfa anghynladwy. Byddai ansicrwydd parhaus o'r fath a thoriadau o'r raddfa hon yn dinistrio ein sefydliadau cenedlaethol ac yn achosi niwed anadferadwy i'w gallu i weithredu'n iawn.

Fel yr amlinellwyd yn y llythyr a anfonwyd atom, byddem ni hefyd yn gofyn "beth fydd ar ôl o sefydliadau diwylliannol a chenedlaethol blaenllaw Cymru os gosodir y toriadau hyn?"

Edrychwn ymlaen at gael eich ymateb erbyn 4 Mawrth 2024..

Yn gywir,

Delyth Jewell AS
Cadeirydd y Pwyllgor

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

